NORAKSTS

Lietas Nr.C13047813

478/13

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Dobelē 2013.gada 31.oktobrī

Dobeles rajona tiesa

tiesnese I.Kovaļova,

ar tiesas sēdes sekretāri /sekretāre/

atklātā tiesas sēdē izskatīja /pers. C/ maza apmēra prasību pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 30.augustā prasītāja /pers. C/, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", cēlusi Dobeles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. E/ uzturam Ls 60 apmērā, nosakot, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Prasības pieteikumā norādīts, ka/datums/piedzimis pušu kopīgs dēls /pers. E/. Laulība pušu starpā netika noslēgta. Ņemot vērā, ka atbildētājs uzturlīdzekļus bērna uzturam nesniedz vispār, kā arī labprātīgi atsakās to darīt, prasītāja vēlas no atbildētāja piedzīt uzturlīdzekļus dēla uzturēšanai Ls 60 mēnesī. Uzturlīdzekļi nepieciešami, lai dēlu apģērbtu, paēdinātu, izglītotu. Prasītājai nav informācijas par atbildētāja dzīvesvietu.

2013.gada 19.septembrī Dobeles rajona tiesā saņemti atbildētāja /pers. D/ rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību neatzīst, paskaidrojot, ka ar prasītāju 2001.gadā vienojušies, ka dēls paliek pie mātes, meita /pers.M/ pie atbildētāja, un viens no otra neprasa uzturlīdzekļus bērnu uzturam, kā tas ir bijis līdz šim laikam. Ja prasītāja prasa uzturlīdzekļus no atbildētāja dēla uzturam, tad atbildētājs arī prasīs no prasītājas meitas uzturam un radīsies iespēja savstarpējam ieskaitam, tādēļ šī prasība ir nepamatota un noraidāma.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. C/ prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem, papildus norādot, ka dēls ir saslimis, ka nepieciešami naudas līdzekļi viņa ārstēšanai.

Atbildētājs /pers. D/ uz tiesas sēdi nav ieradies, kaut gan par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, nosūtot atbildētājam tiesas pavēsti uz viņa norādīto dzīves vietas adresi, kura ir arī viņa deklarētā dzīvesvietas adrese. Tiesa nekonstatēja, ka atbildētāja neierašanās uz tiesas sēdi būtu attaisnojoša. Līdz ar to nekonstatējot Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesu lietu izskatīja atbildētāja prombūtnē.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītājas paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos

kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Prasības pieteikumam pievienotā dzimšanas apliecības kopija apstiprina, ka /pers. E/ dzimis/datums/, kura vecāki norādīti /pers. D/ un /pers. C/.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem*.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piektās daļas noteikumiem *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" *katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: līdz septiņu gadu vecumam 25 % apmērā, no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēnešalga sastāda Ls 200.

Rakstveida paskaidrojumos atbildētājs norādījis, ka prasību neatzīst, norādot, ka pie viņa dzīvo pušu kopīgā meita, ka puses bija vienojušās par to, ka viens no otra neprasīs uzturlīdzekļus bērnu uzturam.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, *ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.* Līdz ar to tiesa atzīst, ka lietā nav strīds par to, ka pušu kopīgais dēls dzīvo pie prasītājas un viņa īsteno bērna ikdienas aprūpi, ka atbildētājam kā bērna tēvam ir jāpiedalās bērna uzturēšanā un jāmaksā uzturlīdzekļi. Tāpat tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Tiesa norāda, ka atbildētāja norādītā pušu vienošanās nevar būt saistoša, jo tā neatbilst likuma prasībām, jo minimālo uzturlīdzekļu apmēru nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa.

Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un jānosaka procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu latos.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Ņemot vērā iepriekš norādīto un to, ka pušu kopīgais dēls uz prasības celšanas brīdi bija sasniedzis sešpadsmit gadu vecumu, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi dēla uzturam Ls 60 mēnesī, bet ne mazāk par iepriekš norādītajos Ministru kabineta noteikumos noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Ievērojot to, ka vecāku aizgādība pār bērnu beidzas ar bērna pilngadības sasniegšanu (Civillikuma 219.pants), pēc kuras bērns pats iegūst pilnīgu tiesībspēju, uzturlīdzekļi par labu prasītājai bērna uzturam piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja, ceļot prasību, bija atbrīvota no tiesas izdevumu nomaksas valsts ienākumos, tādējādi tie ir piedzenami no atbildētāja.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām un sastāda Ls 108. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas pavēstu nosūtīšanu sastāda Ls 4,39 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu spriedumā nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 193., 204.[1] pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu un 250.[25]pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. C/ maza apmēra prasību pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. D/ (/pers. D/), /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. C/, /personas kods/, dēla /pers. E/, /personas kods/, uzturam Ls 60 (sešdesmit lati) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2013.gada 30.augusta līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. D/, /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu Ls 108 (viens simts astoņi lati) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 4,39 (četri lati 39 santīmi).

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt daļā par tiesas izdevumu piedziņu sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Noteikt, ka labprātīgas sprieduma izpildes termiņā valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu apstiprinoši dokumenti iesniedzami Dobeles rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2013.gada 6.novembra, iesniedzot kasācijas sūdzību Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova

NORAKSTS PAREIZS

Dobeles rajona tiesas

tiesnese I.Kovaļova
Dobelē 06.11.2013.